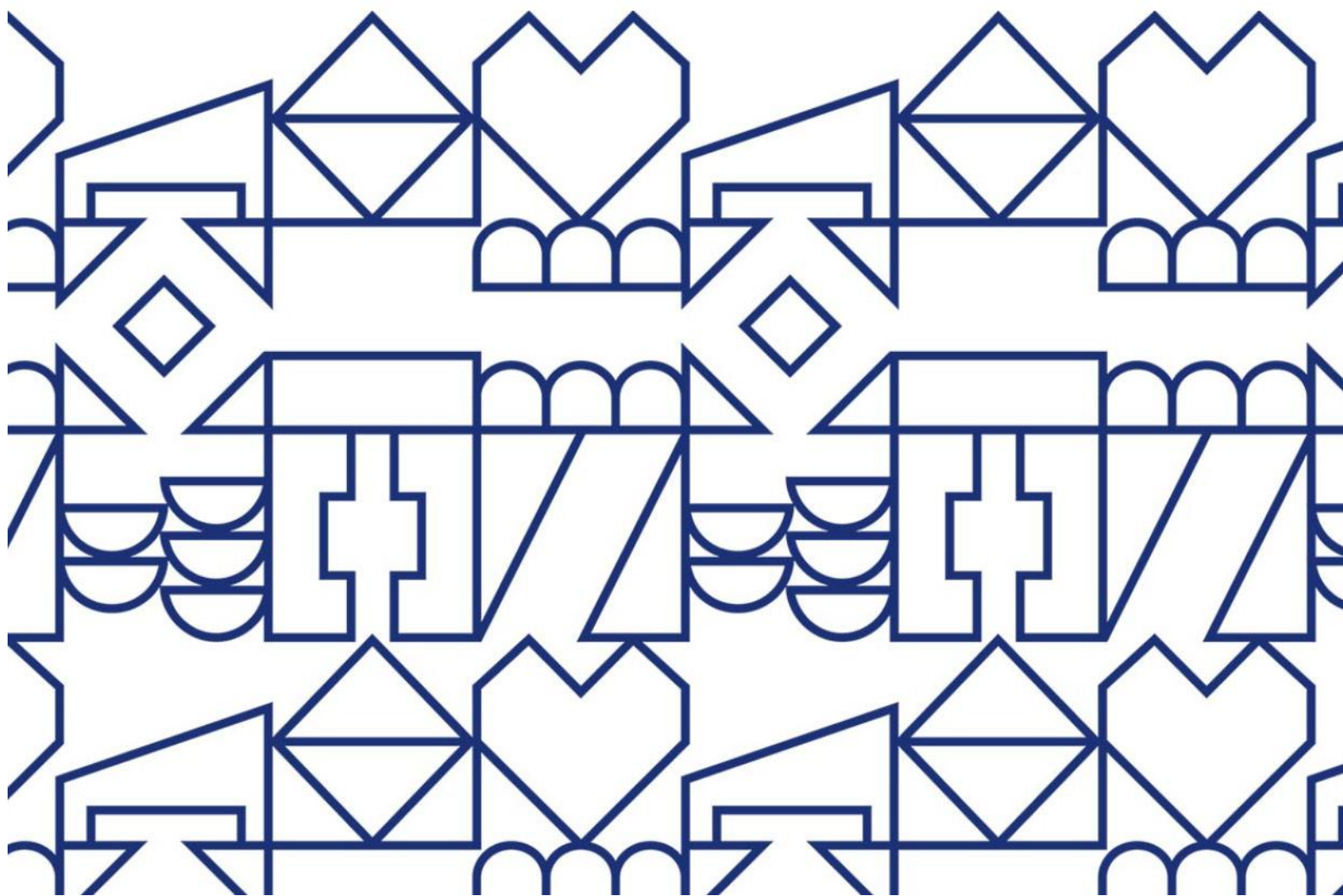

Seinäjoki

**Toivolanrannan
yhtenäiskoulun
opetussuunnitelma**

2016

Toivolananrannan yhtenäiskoulun opetussuunnitelman päivitykset

9.11.2023:

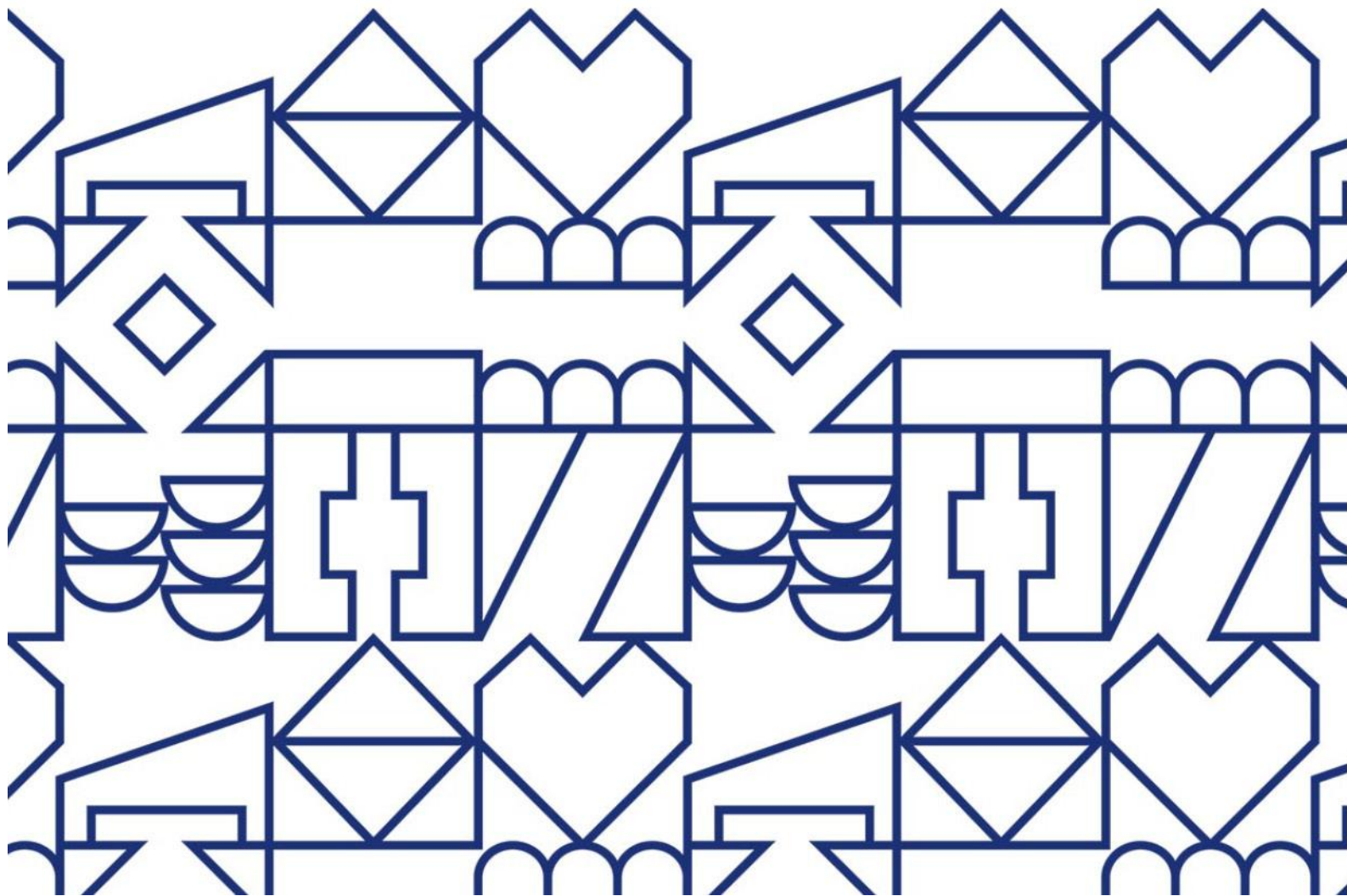
- Luku 5 Kouluun kiinnittyminen ja järjestyssäännöt
- Luku 7 Oppimisen ja koulunkäynnin tuki / Kasvun ja oppimisen tuen ryhmä / Yhteistyö huoltajien kanssa / Lastensuojeluyksiöiden oppilaat.
- Luku 8 Opiskeluhoolto
- Luku 12 Valinnaisainetarjottimien lisäys liitteeksi 1

3.4.2024

- Luku 1 Tuntijakomuutos vuosille 2024-26

21.11.2025

- Lukujen otsikoita lyhennetty ja muutettu vastaamaan sisältöä
- Kappaleet Haapaluoman varhaiskasvatuskeskuksesta poistettu useasta luvusta
- Luku 1: Koulun tuntijako päivitetty ja yhteistyötahot päivitetty sekä lyhennetty luetteloksi. Vanhentuneet tiedot poistettu.
- Luku 2: Kuvat poistettu ja arvoperusta tiivistetty tekstiksi.
- Luku 4: päivitetty kokonaan
- Luku 5: toiminta-alueittain annettava opetus lisätty
- Luku 6: kuva poistettu ja kappale koulun arvioinnista poistettu
- Luku 7: päivitetty kokonaan
- Luku 9: päivitetty kokonaan
- Luku 10: kieleen ja kulttuuriin liittyvät asiat siirretty lukuun 9 ja luku 10 muutettu koskemaan kaksikielistä opetusta
- Luku 11: päivitetty kokonaan
- Luku 12: alakoulun valinnaiset sekä kielivalinnat päivitetty

SISÄLLYSLUETTELO

1. KOULUN TUNTIJAKO JA YHTEISTYÖTAHOT	1
1.1 Tuntijako	1
1.2 Yhteistyötahot.....	2
2. KOULUN ARVOPERUSTA.....	2
3. LAAJA-ALAINEN OSAAMINEN	2
3.1 Yrittäjämäinen toimintatapa ja osallisuus	2
3.2 Laaja-alaiset tavoitteet oppiaineittain	5
4. TOIMINTAKULTTUURI.....	13
4.1 Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo.....	13
4.2 Osallisuus ja demokraattinen toiminta	13
4.3 Monialaiset oppimiskokonaisuudet	13
5. OPPIMISTA JA HYVINVOINTIA EDISTÄVÄ KOULUTYÖN JÄRJESTÄMINEN	14
5.1 Kouluun kiinnittyminen ja poissaolojen ehkäiseminen	14
5.2 Oppilaiden kuuleminen ja osallisuus ja vastuu omasta toiminnasta	14
5.3 Järjestyssäännöt ja kurinpidolliset keinot	14
5.4 Yhteisöllinen opiskeluhoolto	14
5.5 Tukioppilastoiminta	15
5.6 Oppilaskuntatoiminta	15
5.7 Kummitoiminta	15
5.8 Kodin ja koulun yhteistyö	15
5.9 Etäyhteyksiä hyödyntävä opetus.....	16
5.10 Kerhotoiminta.....	16
5.11 Koulun kirjastotoiminta	16
5.12 Kouluruokailu	16

5.13 Välituntitoiminta	17
5.14 Päivänavaukset	17
5.15 Juhlat.....	17
5.16 Retket, opintokäynnit ja leirikoulut	17
5.17 Koulumatkat ja kuljetukset	18
5.18 Toiminta-alueittain opiskeleminen	18
6. OPPIMISEN ARVIOINTI	18
7. OPPIMISEN JA KOULUNKÄYNNIN TUKI.....	19
7.1 Oppimisen edellytyksiä tukevien opetusjärjestelyt.....	19
7.2 Ryhmäkohtaisten tukimuotojen toteuttaminen.....	19
7.2.1 Yleinen tukiopetus.....	19
7.2.2 Opetuskielen tukiopetus.....	20
7.2.3 Erityisopettajan antama opetus muun opetuksen yhteydessä.....	20
7.3 Oppilaskohtaisten tukitoimien toteuttaminen	20
7.4 Pedagogisen tuen ryhmä	21
7.5 Toiminta siirtymävaiheissa ja tiedonsiirtoon liittyvät käytännöt ja vastuut.....	21
7.6 Joustava jakso- yhteistyömalli	21
8. OPISKELUHUOLTO	21
9. KIELI JA KULTTUURI	21
9.1 Monikielisten opetus	21
9.2 Valmistava opetus	21
10. KAKSIKIELINEN OPETUS	22
11. MUU PERUSOPETUS	22
12. VALINNAISUUS	22

1. Koulun tuntijako ja yhteistyötahot

1.1 Tuntijako

Toivolanrannan yhtenäiskoulun tuntijako perustuu valtioneuvoston asetukseen ja maakunnalliseen tuntijakoon.

Toivolanrannan yhtenäiskoulun tuntijako 1.8.2025 alkaen												
Aine	1	2	3	4	5	6	YHT ak	7	8	9	YHT yk	YHT po
AI	8	7	6	5	4	4	34	3	4	3	10	44
A1 (en)	1	1	2	2	3	2	11	2	2	3	7	18
B1 (ru)						2	2	2	2	1	5	7
MA	3	4	4	4	4	3	22	3	4	4	11	33
<i>Ympäristö- ja luonnontieteet</i>												
YM	2	2	2	2	3	3	14				0	14
BI/GE							0	2	2	3	7	7
FY/KE							0	2	2	3	7	7
TT							0	0,5	2	0,5	3	3
UE	1	1	1	2	1	1	7	1	1	1	3	10
HY (yhteiskuntaoppi)				1	1		2			3	3	5
HI					1	2	3	2	2		4	7
<i>Taide- ja taitoaineet</i>												
MU	1	1	1	1	2	1	7	2			2	9
KU	1	1	2	2	1	2	9	2			2	11
KS	2	2	2	2	2	2	12	2			2	14
LI	2	2	3	2	2	2	13	3	2	2	7	20
KO							0	3			3	3
Taide- ja taitoaineiden valinnaiset (T&T-val)*							0		3	2	5	5
Oppilaanohjaus							0	0,5	1	0,5	2	2
Yrittäjämäinen toimintatapa							0			1	1	1
Valinnaiset aineet (VAL)				1	1	1	3		3	3	6	9
A2*				2	2	2	6	2	2	2	6	12
B2*							0		2	2	4	4
TUNTEJA	21	21	23	24	25	25	139	30	30	30	90	229
* HUOM! A2- ja B2-kieliä ei ole laskettu "tunteja yhteensä" kohtaan.												
* Koulu linjaa T&T valinnaisten sijoittamisen												

Alakoulun 4., 5. ja 6. luokkien toinen valinnainen viikkotunti on sijoitettu luokittain koulussamme seuraavasti: 4. lk kuvataide, 5. lk musiikki ja 6. lk kuvataide.

1.2 Yhteistyötahot

Toivolanrannan yhtenäiskoulu toimii yhteistyössä mm. seuraavien tahojen kanssa:

- Toivolantupa (esiopetusryhmä)
- Alaviitalan koulu
- Vanhempainyhdistys
- Seinäjoen kaupungin eri toimialat, mm. nuorisoi-, kulttuuri-, liikunta-, ruoka- ja siivouspalvelut
- Härmän liikenne
- Peräseinäjoen kirjasto
- Peräseinäjoen kappeliseurakunta
- Siirtolaisuusmuseo
- Peräseinäjoen Yrittäjät
- Peräseinäjoen Toive
- Peräseinäjoki-Seura
- Peräseinäjoen opettajat ry
- Peräseinäjoen metsästysseura
- 4H ja Osuuspankki
- Teknologiateollisuus ry
- JP-kunnallissanomat

2. Koulun arvoperusta

Toivolanrannan yhtenäiskoulun opetus- ja kasvatustyön arvot perustuvat maakunnallisille arvoille: opimme, tunnemme, toimimme ja iloitsimme.

Toivolanrannan yhtenäiskoulussa jatkuva arvokeskustelu koulun arjessa taataan kuulemalla opettajia, oppilaita, huoltajia ja yhteistyökumppaneita. Arvokeskusteluun vaikuttavat monet asiat, kuten esimerkiksi ajankohtaisuus ja paikallisuus. Pienen yhteisön etuja ovat nopea ja välitön reagointi muuttuviin tilanteisiin.

3. Laaja-alainen osaaminen

3.1 Yrittäjämäinen toimintatapa ja osallisuus

Luovuus, sinnikkyys, itsensä kehittäminen ja motivoituneisuus koulutyötä kohtaan ovat Toivolanrannan yhtenäiskoulun kasvatuksen ja opetuksen keskeisiä kulmakiviä. Yrittäjämäinen toimintatapa ilmenee koulumme toimintakulttuurissa, oppilaiden kasvatuksessa ja opetuksessa läpileikkaavana teemana alkuopetuksesta peruskoulun päättövaiheeseen saakka. Tavoitteena on kasvattaa yrittäjyyskasvatuksen viitekehyksessä suvaitsevaisia, toiset huomioon ottavia ja

moninaisuutta ymmärtäviä kansalaisia, jotka ottavat kollektiivista vastuuta läheisistään ja lähiympäristöstään.

Käsitteenä yrittäjämäinen toimintatapa viittaa taitoihin ja valmiuksiin, joita tarvitaan yritystoiminnan lisäksi myös kaikilla muilla elämäalueilla. Yrittäjämäistä toimintatapaa ei eritellä koulussamme oppiaineittain, vaan se sitoutuu jokaiseen oppiaineeseen implisiittisenä osana opetusta seuraavalla tavalla:

Luokilla 1-2:

Oppilaita opastetaan yrittäjämäisen toimintatavan alkeisiin pääosin leikin keinoin sekä ohjataan oppilaita oivaltamaan yritteliäisyyden ja yhteisöllisyyden merkitystä omassa elämässään. Keskeisenä seikkana korostuu ohjaaminen, jossa painotetaan jokaisen oppilaan luovuutta sekä henkilökohtaisia vahvuuksia kuten myös toisten ideoiden huomioon ottamista. Virheet ja epäonnistumiset nähdään välivaiheena kohti tavoitteen saavuttamista.

Luokilla 3-6:

Syvennetään luokilla 1-2 opittuja yrittäjämäistä toimintatapaa tukevia taitoja. Yrittäjyyden tietoja ja käytäntöjä opetetaan ja linkitetään eri oppiaineisiin sopivissa yhteyksissä. Keskeisinä teemoina korostuu esimerkiksi mahdollisuuksien havainnointi ja niihin tarttuminen, oma-aloitteisuus, suunnitelmallisuus ja tavoitteellisuus, ongelmanratkaisu, luovuus ja innovatiivisuus. Opetuksessa vahvistetaan oppilaan myönteistä asennetta ja kiinnostusta omaa ja toisen työtä sekä työelämää kohtaan.

Luokilla 7-9:

Luokilla 1-6 kumuloituneita yrittäjyyden taitoja sovelletaan enemmän käytäntöön. Oppilaita vastuutetaan eri projektien suunnittelun ja toteutuksen kautta. Kaikessa tekemisessä korostuu sisäiseen yrittäjyyteen ja muutosmyönteisyyteen kannustaminen. Opettajan rooli on ohjaava, kun oppilaat ideoivat suurimmaksi osaksi itse oppimiskokonaisuuksiaan. Keskeisinä teemoina ovat ajankäyttö ja arjen hallinta, oman talouden hallinta sekä tietoteknisten taitojen ja valmiuksien hallinta, esimerkiksi esitysgrafiikan ja pilvipalveluiden hyödyntäminen.

Esimerkkejä yrittäjämäisen toimintatavan toteutumisesta koulussamme luokilla 1-9:

- Monialaisten oppimiskokonaisuuksien avulla
- Kasvatetaan oppilaita pettymyksen sietoon
- Ohjataan oppilaita vastuunkantoon, esimerkiksi kotitehtävistä ja projektien toteuttamisista
- Aikataulujen ja oman ajankäytön organisointi (esim. urakkaviikot)
- Vanhempien ammatteihin tutustuminen (vierailut/käynnit työpaikalla)
- Asiantuntijavierailut koululla
- Järjestöyhteistyöhön tutustuminen (esim. 4H ja museovierailut)
- Omien tietojen ja taitojen kehittäminen, jokaisen yksilöllinen vahvistuminen ja vahvuuksien tunnistaminen (esim. työelämäkokeilut päiväkodissa, välkkäritoiminta tms.)
- Toisen työn arvostaminen, monipuoliset ryhmätyötaidot
- Annetaan oppilaille mahdollisuuksia suunnitella, toteuttaa ja arvioida heidän omia projektejaan
- Oppilaiden oman asiantuntijuuden vahvistaminen
- Monipuolisten oppimisympäristöjen suunnittelu ja rakentaminen niin, että oppilaillakin on vaikutusmahdollisuuksia

- Medialukutaidollinen ulottuvuus (ajankohtaisten tapahtumien ja uutisoinnin seuraaminen, netiketti, sisällön tuottaminen ja sen kriittinen arviointi)
- Vahvistetaan oppilaan myönteistä asennetta ja kiinnostusta omaa ja toisen työtä sekä työelämää kohtaan, eli tutustutaan laajasti eri ammatteihin, kartoitetaan omia vahvuuksia (esim. arviointikeskustelussa)
- Omien tavoitteiden asettaminen ja niihin pyrkiminen
- Omien vahvuuksien ja erityisosaamisen tunnistaminen ja hyödyntäminen
- Itse- ja vertaisarviointit
- Hyvään käytökseen kannustaminen positiivisia asioita korostamalla
- Tutustuminen erilaisiin ammatteihin
- Mahdollinen vierailu Yrityskylään 6. luokan oppilaille
- Yrittäjyyteen liittyvä projekti, jonka oppilaat suunnittelevat ja toteuttavat (esim. disko, myyjäiset, kioski)

Koulun toimintakulttuurin arviointi ja kehittäminen yrittäjämäisen toimintatavan näkökulmasta

Koulumme toimintakulttuuria kehitetään luomalla monialaisia oppimiskokonaisuuksia. Kokonaisuuksia suunnitellaan, toteutetaan ja arvioidaan yhdessä oppilaiden kanssa. Prosesseja arvioidaan kolmiportaisesti: suunnitelma, toteutusvaihe ja tuotos/tulos. Suunnitteluvaiheessa opettaja ohjaa sekä antaa tarvittaessa virikkeitä ja ideoita prosessin toteuttamiseen. Toteutusvaiheessa opettaja kontrolloi käytännön toteutusta, mutta oppilaat vastaavat projektin etenemisestä. Lopuksi projekti käydään läpi oppilaiden kanssa yhdessä arvioiden. Pohdimme yhdessä henkilökunnan, oppilaiden ja huoltajien kanssa, ovatko oppimisympäristömme monipuolisia ja ohjaavatko ne toimimaan oma-aloitteisesti ja yhteistoiminnallisesti. Kehittelemme työtapojamme siten, että yhteistoiminnallisuus korostuu sekä suunnittelu-, toteutus-, että arviointivaiheissa. Osallistamme oppilaita mukaan kaikkiin vaiheisiin mahdollisuuksien mukaan.

Toivolajarannan yhtenäiskoulussa toimii yrittäjyystoimikunta, joka pyrkii antamaan vinkkejä muulle henkilökunnalle mahdollisuussistamme koskien yrittäjämäistä toimintatapaa. Se pyrkii myös yhdessä muun henkilökunnan kanssa kehittämään käytänteitä ja luomaan uutta. Toimintamme suunnittelussa ja toteuttamisessa hyödynnämme jo olemassa olevat sekä mahdolliset uudet verkostomme. Yhteisopettajuus, -suunnittelu ja ryhmätyöskentely ovat osa yrittäjämäistä toimintatapaa koulussa. Esimerkiksi alkuopettajat tai saman aineen opettajat voivat yhdessä suunnitella oppikokonaisuuksia ja opetuksen toteutusta. Yhteisopettajuus mahdollistaa erilaiset ryhmittelyt opetuksessa.

Yrittäjämäinen toimintatapa valinnaisissa oppiaineissa

Yrittäjämäinen toimintatapa toimii koulussamme läpileikkaavana teemana. Tätä ajattelumallia pyritään toteuttamaan kaikissa yhteisissä ja valinnaisissa oppiaineissa esimerkiksi projektien, tiimioppimisen, luovuuden painottamisen sekä pitkäjänteisen työskentelyn kautta.

Yrittäjämäistä toimintatapaa käsittelevässä valinnaisessa kurssissa annetaan eritoten painoarvoa oppilaiden projektityöskentelylle ja tiimioppimiselle sekä yrittäjyydestä oppimiselle. Mahdollisuuksien mukaan kurssilla pyritään oppilaiden toimesta järjestämään yrittäjyyttä korostava tapahtuma, joka toteutuisi osana kouluarkea.

Vuosiluokilla 7-9

- Yläkoululaiset käyvät TET-jaksoilla tutustumassa työelämään, suunnittelevat itse päivänavauksia, ovat vastuussa koulun teemapäivinä useista työpisteistä. Oppilaskunta

pyörittää koulun kioskitoimintaa ja järjestää erilaisia teemapäiviä sekä tapahtumia yhteistyössä tukioppilaiden kanssa.

- Yrittäjämäinen toimintatapa on läpileikkaavana ajatuksena sekä yhteisissä että valinnaisissa oppiaineissa. Taustalla on Seinäjoen kaupungin yhteinen yrittäjämäinen toimintamalli.

Seitsemännellä luokalla keskitytään

- itsetuntemukseen
- käyttäytymiseen ja hyviin tapoihin
- arjen hallintaan ja oman ajan käyttöön
- kädentaitoihin
- tv-taitoihin
- vastuulliseen työskentelyotteeseen
- ryhmä- ja yhteistyötaitoihin
- ryhmäytymiseen, tutustumiseen ja me-henkeen

Kahdeksannella ja yhdeksännellä luokalla syvennetään 7. luokalla opittuja taitoja sekä keskitytään

- oman talouden hallintaan
- työelämätaitoihin
- yritys- ja kouluvierailuihin
- projektiosaamiseen

3.2 Laaja-alaiset tavoitteet oppiaineittain

Matematiikka, Fysiikka ja Kemia

L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen

- Opitaan erilaisia ratkaisutapoja tehtäviin (esim. prosenttiarvon voi laskea usealla tavalla.)
- Harjoitetaan matemaattis-luonnontieteellisten taitojen soveltamista uusissa tehtävätilanteissa ja opitaan perustelemaan saatuja vastauksia.
- Opetuksen eriyttäminen: tuetaan oppilaan motivaatiota ja uskoa hänen omiin kykyihinsä tarjoamalla mahdollisuuksien mukaan jokaiselle sopivan tasoisia tehtäviä.
- Huolehditaan, että FY-KE luokan välineistö on ajanmukainen.

L2 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu

- Opetuksessa tiedostetaan, että matematiikka on universaali "kieli". Samaa merkistöä ymmärretään globaalisti.
- Konkretisoidaan matemaattis-luonnontieteellisen ajattelutavan loogisuutta ja selkeyttä: fysiikan ja kemian ilmiöt voidaan konkretisoida ja todistaa empiirisesti, matematiikassa saatu tulos voidaan aina perustella ja tarkistaa.
- Käytetään keskustelemaa opetustapa silloin, kun se on mahdollista.

L3 Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot

- Elämönhallinta: matemaattis-luonnontieteellisten aineiden tarjoamien tietojen ja taitojen hyödyntäminen arkielämässä (laskutaidot, fysiikan lait, tietotekniikka ja aineiden ominaisuudet).
- Tietotekniikan hyödyntäminen opetuksessa.

L4 Monilukutaito

- Monipuolinen ja tehokas tiedonhankinta.
- Opitaan tulkitsemaan erilaisia taulukoita, kuvaajia ja diagrammeja.
- Tavoitteena on saada oppilaille tablettitietokoneet opetuskäyttöön.
- Tutustutaan erilaisiin matematiikan, fysiikan ja kemian opetusta tukeviin tietokoneohjelmistojen käyttöön (geogebra, mathematica yms.)

L5 Tieto- ja viestintätekninen osaaminen

- TVT-valmius. Koulullamme on oma tietostrategia: opetuksen tavoitteena on, että oppilas osaa avata tietokoneen ja etenee koodauksen kautta monipuoliseksi ja vastuulliseksi tieto- ja viestintävälineiden käyttäjäksi.

L6 Työelämätaidot ja yrittäjyys

- Osallistuvan ja yritteliään asenteen arvostaminen ja tukeminen oppitunneilla ja kotitehtävien suorittamisessa.
- Liiketoimintaan liittyvän matematiikan hallinta (esimerkiksi prosentti- ja korkolaskut yms.)
- Tehtävänantojen sijoittuminen kaupan ja liiketoiminnan aloihin.

L7 Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävän tulevaisuuden rakentaminen

- Tavoitteena on, että opetus pyrkii vastaamaan kysymykseen: mihin matematiikkaa, fysiikkaa ja kemiaa elämässä tarvitaan.
- Matemaattis-luonnontieteellisen alan työpaikkojen esittely ja niihin kuuluvan työelämä tietoisuuden lisääminen.

Reaaliaineet

L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen

- tiedonetsintätaidot
- ulos luokasta tutkimaan
- vuorovaikutus, ryhmätyöt
- eri aistikanavien käyttö
- itsearvioinnin oppiminen
- toiminnallisuus
- miksi-kysymykset

L2 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu

- lähiympäristön hyödyntäminen (retket, vierailut)
- asioiden tuominen paikallistasolle (pienestä suureen)
- vanhempien ja isovanhempien elämäkokemuksen hyödyntäminen

- pedagoginen draama (roolileikit)
- yritysvierailut
- pohjalaisen identiteetin esiin tuominen positiivisessa valossa

L3 Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot

- terveydenhoitajan asiantuntemuksen hyödyntäminen
- liikenneturvallisuus
- yrityskylä
- kuukausibudjetin tekeminen
- kestävä kehitys, kierrättäminen - koko koulu osallistuu
- tavaravaihtopiste, kirpputori, myyjäiset
- projekti teeman ympärille

L4 Monilukutaito

- erilaisten tekstien ja lähteiden hyödyntäminen
- lähdekritiikki - kuka tehnyt ja miksi, mitkä lähtökohdat
- kuvanlukutaito - mitä kuvan ympärillä tapahtuu, mihin kuvalla pyritään
- taulukot, kaaviot - esim. ympäristötiedon luontoretkestä raportti taulukoin ja kaavioin
- elokuvan, kirjan ym. analysointi eri oppiaineiden näkökulmasta

L5 Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen

- perusohjelmien käyttö joka oppiaineessa (word, excel, powerpoint)
- netiketin opettaminen
- tiedonetsintätaidot (hakusanat, asiasanat)
- tuottaminen itse ja sen jakaminen
- luokkablogi, luokkalehti
- eri nettiympäristöissä liikkuminen

L6 Työelämätaidot ja yrittäjyys

- yritysvierailut, ammattipäivät (äidit ja isät tulevat koululle kertomaan ammateistaan)
- työhaastattelujen harjoittelu
- myyjäiset, kirppikset, luokkaretkikeräykset ym.
- harjoitellaan luovuuden käyttöä, vastuunkantoa.
- nuori yritys, oppilaskunta ym. projektit
- ryhmätyötaidot, hyvät käytöstavat, toisten kunnioittaminen, pitkäjänteinen työskentely, vastuuntunto

L7 Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävän tulevaisuuden rakentaminen

- nuorisovaalit, oppilaskunta
- luokkakokoukset, äänestykset
- lähiympäristön kunnioittaminen - roskat roskiin, koulun pihan siivoaminen, haravointitalkoot, marjanpoimintaretket
- kierrättäminen
- omien vahuuksien löytäminen tarjoamalla erilaisia työskentelytapoja sekä kannustamalla oman jutun löytämiseen
- yhteistyö eri tahojen, esim. seurakunnan kanssa

Äidinkieli ja kirjallisuus sekä S2

L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen

- Opetellaan erilaisia lukutekniikoita ja opitaan esimerkiksi löytämään ydinasiat teksteistä.
- Kehitytään ajattelutaidoissa erilaisia tekstejä, esimerkiksi kaunokirjallisuutta, lukemalla ja myös kirjoittamalla.
- Opetellaan erilaisia ideointitapoja ja harjoitellaan käsitekarttojen tekoa.
- S2-oppilaiden kohdalla opettajan on tiedettävä jotakin oppilaan omasta kielestä ja kulttuurista, esim. kielen rakenteista olisi hyvä tietää jotakin, jotta ymmärtää mahdolliset ymmärrysvaikeudet.
- S2-oppilaiden kohdalla opettajien on tunnettava ne seikat, jotka voivat vaikeuttaa oppimista (äänteet, lukutavat, kirjoitusmerkit, intonaatio jne.), jotta osaa antaa näihin tekniikoita ja siten tukea oppimaan oppimista.
- Kirjoitelmissa tulee esille oma ajattelu, ja kirjoittaminen kehittää myös loogista ajattelua, koska tekstin on edettävä loogisesti.
- Väittely-, keskustelu- ja perustelutehtävät, sekä suulliset että kirjalliset, harjoittavat ajattelua.

L2 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu

- draamaharjoitukset
- kirjallisuuden lukeminen (esim. romaanit, eri maiden sadut, laululyriikka) ja elokuvat kulttuuria opettavina
- s2-oppilaiden oman kulttuurin esittely esim. aamunavauksessa tai teemapäivänä
- 9. luokan äidinkielen OPS melkein täysin kulttuurista osaamista (esim. kansalliseeposten yhtenäiset piirteet eri kulttuureissa, oman kulttuurin vertailu muihin)
- keskusteluharjoitukset ja esitelmät
- kuva-analyysi
- Alias, Arvaa kuka? ja muut sananselityspelit oman ilmaisun harjoittajina
- ilmaisutaito valinnaisena

L3 Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot

- Äidinkieli on kaiken oppimisen edellytys ja väline. Oppiminen tapahtuu kielen avulla. Kielen avulla tutustutaan omaan ja muiden maiden kulttuuriin. Kielen avulla luemme ja hankimme tietoa, jota voimme käyttää hyödyksi. Opitaan hankkimaan tietoa myös sisällysluetteloiden ja hakemistojen avulla.
- Opitaan itsenäisiä työtapoja, merkitsemään omat kotitehtävämme, huolehtimaan oikeat kirjat ja työvälineet mukaamme, huolehtimaan omista tehtävistämme sekä yhteisistä tavaroista ja tiloista. Opimme myös toisten työn arvostamista.
- Laajat kirjallisuus- ja kirjoitelmatehtävät opettavat aikataulutusta, aikatauluista kiinni pitämistä ja vastuun ottamista.
- Ihmissuhde- ja vuorovaikutustaitoja harjoitellaan nimenomaan kielen näkökulmasta (miten sovitella, miten olla kohtelias jne.)
- S2-oppilaille suomen kielellä on tärkeä merkitys myös kotoutumisessa, sekä opiskelu- ja työpaikan saamisessa.

L4 Monilukutaito

- Äidinkielessä luetaan, analysoidaan ja tuotetaan erilaisia tekstejä, myös esim. omien elokuvien tuottaminen.
- esim. sanomalehtien eri tekstilajit, mainokset, kuvan ja tekstin yhteys
- teatterikäynnit, elokuvat, kirjallisuus
- koululehtien tekeminen (alakoulu)

L5 Tieto- ja viestintätekniinen osaaminen

- nykyajan kansalaistaito
- dokumenttien kirjoittaminen, kuvien muokkaaminen, videoiden tuottaminen ja jakaminen sekä toisten tekemien tuotosten kommentoiminen
- tiedonhallinta ja -hankinta mm. kirjoitelmiin ja esitelmiin
- tekstin tuottaminen koneella, kuvahaku
- tutkiva työskentely
- lähdekritiikki
- ryhmätekstien tuottaminen verkon välityksellä
- tietoturva ja vastuullinen verkon käyttö
- erilaiset digitaaliset ympäristöt
- simulaatioiden, animaatioiden, Powerpointin, kotisivun tekeminen
- tutustuminen blogeihin, keskustelufoorumeihin ja verkkoyhteisöihin
- sosiaalisen median opetuskäyttö
- verkostoituminen, kansainväliset hankkeet
- laitteet erilaisissa ympäristöissä mm. kirjastossa

L6 Työelämätaidot ja yrittäjyys

- draaman keinoin työnhakutilanteiden harjoittelu
- käytännön leikit, esim. kauppaleikki alakoulun puolella
- s2-oppilaiden tekemät käytännön harjoitukset, esim. terveydenhoitajan tai keittäjän haastattelut
- sanomalehtivierailut
- keskusteluharjoitukset, kokoustekniikka

L7 Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävä tulevaisuuden rakentaminen

- Opitaan suhtautumaan median viesteihin kriittisesti.
- Harjoitellaan yhteiskunnalliseen keskusteluun osallistumista yleisönosastokirjoituksia kirjoittamalla.
- Harjoitellaan keskustelua ja kokoustekniikkaa. Harjoitellaan väittelemällä osallistumaan, ottamaan kantaa, perustelemaan, kyseenalaistamaan toisten sekä puolustamaan omia näkemyksiä.
- Harjoitellaan ideointia, ehdotusten esittämistä muille sekä omien ehdotusten puolustamista esimerkiksi ryhmätöitä aloitettaessa ja työstettäessä.
- 8. luokan äidinkielen oppitunneilla käsitellään vaikuttamista esimerkiksi kielen, kirjallisuuden ja median näkökulmasta. Opitaan tunnistamaan vaikutuskeinoja ja harjoitellaan itse vaikuttamaan sekä kirjoittamalla että suullisesti.

Kielet

L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen

- Opetellaan erilaisia oppimistekniikoita, muistisääntöjä, ajatuskarttoja, päättelykykyä ja kekseliäisyyttä.
- Opetellaan kieltä monipuolisesti esim. erilaisten pelien ja leikkien avulla.
- Autetaan oppilasta löytämään itselle sopiva tapa esim. uusien sanojen oppimiseen.
- Motivoidaan kielten oppimiseen ja näkemään niistä saatava hyöty.
- Huomioidaan arvioinnissa oppilaille sopivat osiot, kuten suulliset arvioinnin muodot oppilaalle, joka ei mahdollisesti pysty sujuvaan kirjalliseen tuottamiseen.

L2 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu

- Tunneilla tutustutaan kohdekielen maihin ja kulttuureihin.
- Opitaan kertomaan omasta kulttuuritaustasta.
- Opitaan hyväksymään ja arvostamaan eri kulttuureja ja eri näkemyksiä. Pidetään suvaitsevaisuutta ja eroavaisuuksien näkemistä rikkautena.
- Rohkaistaan oppilaita käyttämään kielitaitoaan ja ilmaisemaan itseään paitsi kielellisesti myös esim. eleillä.
- Hyödynnetään autenttiset materiaalit.
- Mahdollisuuksien mukaan oppitunneille tuodaan vierailijoita eri maista.

L3 Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot

- Käsitellään aihepiireinä esim. terveyttä, nettiturvallisuutta, ihmissuhteita, liikkumista turvallisesti liikenteessä ja opetellaan niihin liittyvää sanastoa ja harjoitellaan keskustelutilanteita.
- Muissa oppiaineissa opittua tietoa hyödynnetään kielten tunneilla. Esim. kun siirrytään uuteen aihepiiriin, pohditaan, mitä aiheesta jo tiedetään muiden oppiaineiden pohjalta.
- Kielten tunneilla keskitytään paljon erilaisiin arkipäivän tilanteisiin ja harjoitellaan selviytymään niissä vieraalla kielellä.
- Ennakoidaan arjessa mahdollisesti vastaantulevia kulttuurieroista aiheutuvia väärinkäsityksiä ja opitaan ottamaan ne huomioon.
- Kannustetaan oppilasta luottamaan omaan kielitaitoonsa, itsenäisesti kartuttamaan sitä ja luomaan hyvä pohja tulevaisuuden työelämän tarpeisiin.

L4 Monilukutaito

- Tekstejä lähestytään ensin esim. kuvia, kuvatekstejä ja väliotsikoita tarkastelemalla.
- Opetetaan, että tekstejä lukiessa tärkeintä ei ole kaikkien yksittäisten sanojen ymmärtäminen vaan kokonaisuuden hahmottaminen.
- Oppilasta opetetaan poimimaan tekstistä oleellisin ja soveltamaan sitä ja käyttämään sitä omilla tuotoksissa.

- Oppilaita opetetaan kehittämään omaa ilmaisua kielitaidon karttuessa ja ymmärtämään esim. ilmaisun erot arkityylin ja virallisemmän tekstin välillä.
- Tekstit ja kuvat ovat subjektiivisia ts. tuodaan lähdekritiikin käsite tutuksi.

L5 Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen

- Opetetaan hyödyntämään nettisanakirjoja ja tutkimaan niiden tarjoamia käännöksiä kriittisesti.
- Opetetaan tiedonhakuja kohdekielellä erilaisista lähteistä ja niidenkin luotettavuuden tarkastelua.
- Päivitetään oppikirjojen tietoja internetin lähteistä.
- Hyödynnetään kirjasarjojen e-materiaalia (esim. ensi lukuvuonna otetaan käyttöön kirjasarjan oma sovellus oppilaiden kännyköihin).
- Oppilaiden tuotoksissa hyödynnetään monipuolisesti tietotekniikan mahdollisuuksia.
- Jatkossa pyritään perinteisten kuunteluiden lisäksi käyttämään puheen ja kuvan yhdistäviä kuunteluita.
- Opetetaan oppilaalle vastuullisuutta. Kun tunneilla hyödynnetään tietotekniikkaa, esim. tietokoneluokkaa, oppilas ymmärtää sen hyödyn eikä esim. pelaa pelejä tai ole

Facebookissa.

L6 Työelämätaidot ja yrittäjyys

- Oppitunneilla tutustutaan eri ammatteihin ja opiskellaan työelämään ja työnhakuun liittyvää sanastoa.
- Tunneilla harjoitellaan työelämässäkin tarvittavia yhteistyötaitoja, kuten ryhmässä toimimista ja erilaisten projektien suunnittelua, toteutusta ja tulosten arviointia.
- Kielissä oppii sisukkuutta. Oppilaalla tulee usein vastaan tilanteita, joissa oma kielitaito ei riitä asian ilmaisemiseen haluamallaan tavalla ja oppilas joutuu keksimään, miten voi suoriutua tilanteesta.
- Kannustetaan yritteliäisyyteen; ei luovuteta, vaan pohditaan eri tapoja ratkaista eteen tullut ongelma.

L7 Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävä tulevaisuuden rakentaminen

- Oppitunneilla on aihepiireinä esim. ympäristöstä huolehtiminen, kiusaamiseen puuttuminen ja tasa-arvo.
- Tunneilla harjoitellaan erilaisia keskustelutilanteita, joissa oppilas ilmaisee oman mielipiteensä perustellen sitä ja kunnioittaen toisen mielipidettä.
- Opetetaan kielitaidon tärkeyttä vaikuttamisessa ja omien mielipiteiden esille tuomisessa.

Taito- ja taideaineet

L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen

- pitkäjänteisyys
- toistojen määrä
- ymmärrys siitä, että kerrasta ei välttämättä opi
- tavoitteet selvillä, joita kohti pyritään
- oppimisen ilo: välietapit?
- toiminnalliset työtavat
- luovuus (eri lähtökohdat)

L2 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu

- Tunnistetaan oman paikkakunnan erityispiirteet; paini, pesäpallo ja Ville Ritola.

L3 Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot

- vastuun ottaminen
- välineistä huolehtiminen yksin ja yhdessä
- turvallisten työtapojen opetteleminen ja noudattaminen
- harrastuksen tai/ja oman vahvuuden löytäminen hyvinvoinnin tueksi

L4 Monilukutaito

- erilaisten ohjeiden ymmärtäminen
- kuvalliset ohjeet
- taulukot
- sanalliset ohjeet
- monikanavainen ohje
- ohjeen soveltaminen itselle sopivaksi

L5 Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen

- ideointiin
- suunnitteluun
- mallisuorituksen ja esimerkkien hakeminen
- tuotoksen tallentaminen
- esityksen esim. Powerpointin tallentaminen

L6 Työelämätaidot ja yrittäjyys

- työelämään tutustuminen
- vierailut eri työpaikoilla
- koulun ulkopuolisia vierailijoita
- yrittäjämäinen asenne

L7 Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävä tulevaisuuden rakentaminen

- Opitaan ottamaan osaa esim. koulun yhteisiin tapahtumiin, mikä taas rohkaisee osallistumaan tulevaisuudessa myös arkielämässä
- materiaalivalinnoilla

4. Toimintakulttuuri

Toivolanrannan koulu on Peräseinäjoen keskustassa sijaitseva yhtenäiskoulu, jossa annetaan opetusta ensimmäisestä luokasta yhdeksänteen luokkaan asti. Koulun tiloissa toimii myös esiopetus. Yläkouluun tulee oppilaita myös Alaviitalan koulusta seitsemännelle luokalle. Tavoitteenamme on, että kuulumme samaan joukkoon - niin kaikki oppilaat kuin koko henkilökuntakin.

4.1 Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo

Opetuspalveluiden yksiköt päivittävät kukin oman tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmansa 2025 vuoden aikana. Suunnitelma tulee liitteeksi koulun opetussuunnitelmaan.

4.2 Osallisuus ja demokraattinen toiminta

Koulussa toimii kaksi oppilaskuntaa (luokilla 1-6 sekä 7-9) ja niiden hallitukset, jotka osallistuvat päätöksentekoon oppilaita ja opiskelua koskevissa asioissa. Oppilaskunnan hallituksen jäsenet ovat oppilaiden itsensä valitsemia. Oppilaskunnan hallituksen tärkeimpänä tehtävänä on kouluviihtyvyyden parantaminen.

4.3 Monialaiset oppimiskokonaisuudet

Koulussamme toteutetaan vuosittain monialainen oppimiskokonaisuus, joka kattaa kaikki luokat koko yhtenäiskoulussa. Teema päätetään vuosittain. Monialaisessa oppimiskokonaisuudessa huomioidaan yhtenäiskoulun tuomat mahdollisuudet.

5. Oppimista ja hyvinvointia edistävä koulutyön järjestäminen

5.1 Kouluun kiinnittyminen ja poissaolojen ehkäiseminen

Koulun tehtävänä on auttaa oppilaita onnistumaan koulutyössään ja kiinnittymään kouluun. Toivolanrannan yhtenäiskoulussa rakennetaan kiinnittymistä tukevaa ja hyvinvointia ylläpitävää toimintakulttuuria.

Toivolanrannan yhtenäiskoulussa noudatetaan kaupungin poissaoloihin puuttumisen mallia.

5.2 Oppilaiden kuuleminen ja osallisuus ja vastuu omasta toiminnasta

Toivolanrannan yhtenäiskoulussa panostetaan yhteisöllisyyteen, keskinäiseen vuorovaikutukseen ja oppilaiden kohtaamiseen. Oppilaiden kuuleminen, osallisuus sekä vastuu omasta toiminnastaan on tärkeä osa koulumme toimintakulttuuria, oppilaiden ohjaamista ja kasvattamista. Oppilaalla on oikeus turvalliseen kouluympäristöön, jossa hän kokee tulevaisuutensa kuulluksi, nähdyksi ja hyväksytyksi. Ristiriita- ja kiusaamistilanteisiin puututaan välittömästi ja tilanteet selvitetään jokaista osapuolta kuunnellen. Erilaisissa arjen tilanteissa oppilaita ohjataan kantamaan vastuuta omasta toiminnastaan ikätaso huomioon ottaen.

5.3 Järjestyssäännöt ja kurinpidolliset keinot

Oppilaalla on oikeus turvalliseen ja oppimista edistävään oppimisympäristöön. Yhteisillä säännöillä pyritään luomaan kaikille hyvä ja terveellinen ympäristö.

Toivolanrannan yhtenäiskoulussa noudatetaan Seinäjoen kaupungin perusopetuksen järjestyssääntöjä.

[Seinäjoen kaupungin peruskoulujen järjestyssäännöt](#)

5.4 Yhteisöllinen opiskeluhoolto

Toivolanrannan yhtenäiskoulussa yhteisöllinen opiskeluhoolto tarkoittaa koulun toimintakulttuuria, joka edistää oppilaiden oppimista, terveyttä ja hyvinvointia. Lisäksi se tarkoittaa sosiaalista vastuullisuutta, hyvää vuorovaikutusta, oppilaiden osallisuutta sekä ympäristön terveellisyyttä, turvallisuutta ja esteettömyyttä.

Yhteisöllinen opiskeluhooltotyö kuuluu kaikille koulun toimijoille. Ensisijainen vastuu yhteisön hyvinvoinnista on koulun henkilökunnalla. Yhteisön toimintakulttuurin kehittämistä ja yhteisöllistä työtä johtaa rehtori. Yhteisöllisestä opiskeluhoollosta vastaa koulun yhteisöllinen opiskeluhooltoryhmä. Yhteisöllisessä opiskeluhooltoryhmässä asioita käsitellään vain yleisellä ja

yhteisöllisellä tasolla. Yhteisöllisen opiskeluhoitryhmän kokoonpano vaihtelee käsiteltävän aiheen edellyttämällä tavalla.

5.5 Tukioppilastoiminta

Tukioppilastoiminta toteutuu koulussamme valinnaisainekurssina 8. luokalla. Toiminnan tavoitteena on edistää ryhmäytymistä ja ehkäistä kiusaamista. Tukioppilaat järjestävät monenlaista toimintaa lukuvuoden aikana kaikille luokka-asteille.

5.6 Oppilaskuntatoiminta

Koulussa toimii kaksi oppilaskuntaa luokilla 1-6 sekä 7-9 ja niiden hallitukset, jotka osallistuvat päätöksentekoon oppilaita ja opiskelua koskevissa asioissa soveltuvin osin. Oppilaskunnan hallituksen jäsenet ovat oppilaiden itsensä valitsemia. Oppilaskunnan hallituksen tärkeimpänä tehtävänä on kouluviihtyvyyden parantaminen.

5.7 Kummitoiminta

Koulussamme neljännen luokan oppilaat toimivat koulukummeina ensimmäisen luokan oppilaille. Toiminnan tavoitteena on lisätä ensimmäisen luokan oppilaiden turvallisuuden, yhteenkuuluvuuden ja viihtyisyyden tunnetta sekä antaa neljäsluokkalaisille hyvä tilaisuus harjoitella vastuun ottamista ja esimerkillisyyttä.

5.8 Kodin ja koulun yhteistyö

Koti ja koulu pyrkivät yhteistyössä toimimaan lapsen parhaaksi. Vanhempainillat sekä -vartit ovat tärkeässä roolissa kodin ja koulun välisessä yhteistyössä. Vanhempia kutsutaan koulun juhliin ja tapahtumiin sekä tarjotaan mahdollisuuksia osallistua koulun arkeen.

Kodin ja koulun välisessä yhteistyössä pyritään hyödyntämään tieto- ja viestintäteknologiaa mahdollisuuksien mukaan. Vanhempia kuullaan oppilasta koskevissa asioissa, esimerkiksi suunniteltaessa oppimisen tukitoimia.

Toivolannan koulussa toimii vanhempainoimikunta, joka järjestää tapahtumia sekä on tarpeen mukaan mukana koulun järjestämissä tapahtumissa. Koulun puolesta on oma edustajansa vanhempainoimikunnassa. Luokilla saattaa lisäksi olla myös luokkakohtaisia toimikuntia, jotka ovat mukana esimerkiksi leirikoulujen sekä luokkaretkien järjestämisessä.

5.9 Etäyhteyksiä hyödyntävä opetus

Koulumme toteuttaa tarvittaessa etäopetusta kaupungin ohjeiden mukaan.

Etäopetushuoneet löytyvät perusopetuksen [Etäopetus-sivulta](#).

5.10 Kerhotoiminta

Koulun kerhotoiminta on maksutonta ohjattua toimintaa koulupäivän jälkeen. Koulun kerhoja tarjotaan vuosittain mahdollisuuksien ja resurssien mukaan. Koululla järjestettävistä kerhoista ilmoitetaan oppilaille lukuvuosittain. Kerhotoimintaa koululla voivat järjestää myös muut tahot, esimerkiksi Harkku-hankkeen toimijat.

Kerhotoiminnan tärkeitä tavoitteita ovat yhteisöllisyys ja osallisuus. Myönteiset yhdessä tekemisen kokemukset tuottavat iloa ja virkistystä oppilaan arkeen tukien kokonaisvaltaista kasvua.

5.11 Koulun kirjastotoiminta

Alakoululla on oma koulukirjasto, josta voi lainata kirjoja koulussa luettavaksi. Yläkoulun kirjasto on äidinkielen luokan yhteydessä.

Koulu tekee yhteistyötä Peräseinäjoen monipalvelukirjaston kanssa. Sieltä lainataan kirjakasseja ja lukupiirikirjoja luokkiin.

5.12 Kouluruokailu

Kouluruokailun tavoitteena on tukea oppilaiden hyvinvointia, terveyttä ja sosiaalisia suhteita luoden yhteyden paikalliseen suomalaiseen kulttuuriin. Oppilas on oikeutettu maksuttomaan ateriaan jokaisena työpäivänä. Toivolanrannan yhtenäiskoulussa ruokailu toteutetaan ennalta sovitun aikataulun mukaisesti kouluravintola Sudennälässä. Opettajat valvovat ruokailuja.

Kouluruokailu tukee koulun opetustyötä, johon kuuluu tärkeänä osana tapakasvatus. Hyviin ruokailutapoihin ja toisten ihmisten kunnioittamiseen kiinnitetään huomiota jokapäiväisessä ruokailussa. Kouluruokailussa voidaan tutustua myös kansalliseen ja kansainväliseen ruoka- ja tapakulttuuriin. Kouluruokailussa opetetaan kunnioittamaan ruokaa kestävän kehityksen periaatteita noudattaen. Oppilasta kasvatetaan nauttimaan ruoasta sopivina annoksina siten, että päivittäinen hävikki jäisi mahdollisimman pieneksi.

Kouluruokailun järjestäminen tapahtuu yhteistyössä ruokailusta vastaavan henkilöstön ja opetushenkilöstön kanssa. Ruokailua suunniteltaessa huomioidaan oikeat ravitsemussuositukset sekä pyritään ennaltaehkäisemään väärät ravitsemustottumukset. Lisäksi koulun toimintakulttuuriin kuuluu oppilaita osallistavien teemapäivien ja -viikkojen toteuttaminen. Oppilaita kannustetaan osallistumaan ruokailun suunnitteluun, sisältöjen ja toiminnan arviointiin. Ruokailun viihtyisyyttä edistetään yhteisten sääntöjen ja tapojen avulla.

Oppilaiden yksilölliset ruokailuun ja terveyteen liittyvät tarpeet tulee sopia huoltajan toimesta kouluruokailun järjestäjän kanssa hyödyntäen kouluterveydenhuollon tukea. Ateria on koostettu

lääkärin tai terveydenhoitajan lausunnon ja ohjeiden mukaan. Erityisruokavaliota tarvitsevat ruokailijat ottavat ruokansa omasta linjastostaan.

5.13 Välituntitoiminta

Koulussamme on kaksi välituntialuetta. Luokanopettajien ja luokanohjaajien tehtävänä on kertoa oppilaille välituntialueen rajat lukuvuoden alussa. Välituntialueelta saa poistua vain välituntivalvojan luvalla. Opettajat ja ohjaajat valvovat välitunteja.

Koulussamme kannustetaan välitunneilla liikkumiseen. Välitunnit vietetään pääsääntöisesti ulkona. Alakoululaisilla on päivän aikana yksi puolen tunnin pitkä välitunti, joka mahdollistaa pitempikestoisien liikkumisen koulupäivän aikana. Yläkoululaisilla on ulkovälituntien lisäksi valvottuja sisävälitunteja luokittain.

Välituntien turvallisuutta valvotaan jatkuvasti. Välituntialueilla ei saa ajaa polkupyörillä, potkulaudoilla tai muilla vastaavilla välineillä. Kiviä tms. ei heitellä. Lumipalloja saa heittää vain niille osoitetulla alueella. Välitunneilla pyritään rauhanomaisiin leikkeihin ja toisten välituntitekemisiä kunnioitetaan. Ympäristöstä huolehditaan yhteisvastuullisesti. Kellojen soitua tunnille siirrytään välittömästi mutta rauhallisesti.

5.14 Päivänavaukset

Alakoululla kokoonnutaan yhteisiin päivänavauksiin alakoulun aulaan eskareiden ja alakoulurakennuksen luokkien kesken kerran viikossa. Yläkoulurakennuksissa on yhteinen päivänavaus päivittäin keskusradion kautta. Opettajat, oppilaat ja seurakunta pitävät vuorollaan päivänavauksia eri teemoista.

Päivänavaukset toimivat tärkeänä osana koulun kasvatusta ja opetustyötä ja vahvistavat koulun yhteisöllisyyttä.

5.15 Juhlat

Koulussa järjestetään kouluvuoden aikana erilaisia tapahtumia ja juhlia, joilla edistetään yhteisöllisyyttä ja oppilaiden hyvinvointia sekä opetetaan hyvä käytöstapoja. Juhlat ovat myös osa kodin ja koulun yhteistyötä. Toivolanrannan yhtenäiskoulussa kunnioitetaan perinteitä ja ne näkyvät koulun juhlien suunnittelussa sekä järjestelyissä. Perinteisiä isompia juhlia ovat koulun joulu- ja kevätjuhlat. Muita tapahtumia ovat mm. Toivon tähti, ysigaala ja itsenäisyysjuhla. Järjestelyissä hyödynnetään yhteistyötä eri luokka-asteiden kanssa ja koko koulun väen laaja-alaista osaamista. Yhdessä tekeminen ja vastuun ottaminen kehittää oppilaiden laaja-alaista osaamista ja yrittäjämäistä toimintatapaa.

5.16 Retket, opintokäynnit ja leirikoulut

Koulussamme toteutetaan retkiä ja opintokäyntejä resurssien mukaan. Koulun retkillä noudatetaan koulun järjestyssääntöjä ja niistä laaditaan turvallisuusasiakirjat. Pidempien luokkaretkien tai leirikoulujen mahdollistamiseksi kodit ja oppilaat voivat halutessaan järjestää varainkeruuta.

5.17 Koulumatkat ja kuljetukset

Oppilaaksi ottamisen päätöksessä mainitaan, onko oppilas oikeutettu koulukuljetukseen. Oikeutta koulukuljetukseen voi hakea myös niille oppilaille, joille kilometriraja tai muut kuljetuksen kriteerit eivät täyty. Seinäjoen kaupungin internetsivuilta löytyy lisää tietoa.

5.18 Toiminta-alueittain opiskeleminen

Toiminta-alueittain järjestettävässä opetuksessa opiskellaan oppiainejaon sijaan toiminta-alueittain. Oppilaalla on ensisijainen oikeus opiskella oppiaineittain. Toiminta-alueittain järjestettävään opetukseen siirrytään vasta, kun oppilas ei oppimiskykyyn vaikuttavan vamman, sairauden tai toimintakyvyn rajoitteen vuoksi eikä tukitoimista tai oppimäärien rajaamisesta huolimatta pysty opiskelemaan oppiaineittain.

Toiminta-alueittain järjestettävää opetusta annetaan Toivolanrannan koulussa pienluokassa. Toiminta-alueita ovat motoriset taidot, sosiaaliset taidot, kognitiiviset taidot, kieli ja kommunikaatio sekä päivittäisten toimintojen taidot.

6. Oppimisen arviointi

Väli- ja lukuvuosiarviointi toteutetaan maakunnallisen opetussuunnitelman ja Seinäjoen kaupungin yleistä linjaa noudattaen.

Oppimisen arvioinnissa olennaista on oppimistavoitteiden ja arvioinnin näkyväksi tekeminen. Opettaja käy oppilaiden kanssa tavoitteet läpi kunkin jakson, oppiaineen tai kokonaisuuden alussa ja sen aikana. Oppilaiden tulee tietää, mitä pyritään oppimaan ja mitä arvioidaan. Oppilaille tehdään selväksi, miten arviointia toteutetaan. Heille voidaan myös antaa mahdollisuus vaikuttaa siihen, miten osaamistaan voi osoittaa.

Arvioinnin tulee olla monipuolista ja perustua tarpeeksi laajaan näyttöön. Oppilaille tarjotaan riittävästi erilaisia mahdollisuuksia oman osaamisensa ja omien vahvuuksiensa osoittamiseen. Opettaja itse tai yhdessä oppilaiden kanssa määrittelee osa-alueet ja suoritukset, jotka vaikuttavat arviointiin.

Arviointi toteutetaan monen suuntaisena oppilaiden, opettajien ja tietyiltä osin myös huoltajien välisenä vuorovaikutuksena. Opettajat voivat arvioida oppilaidensa osaamista, oppilaat arvioida omaa ja toistensa osaamista esimerkiksi kirjallisesti, arviointikeskusteluissa, itsearvioinneilla tai vertaisarvioinnilla sekä antamalla palautetta opettajille. Lisäksi heitä kuullaan koulua koskevissa asioissa. Huoltajat ovat mukana alakoulun vuosiluokilla 1-4 väliarviointikeskusteluissa.

Arvioinnissa pyritään jatkuvuuteen. Arviointia toteutetaan koko oppimisprosessin ajan ohjaten oppilasta kohti oppimistavoitteitaan. Oppimaan oppiminen on tärkeä osa oppimisprosessia. Tätä voidaan tukea harjoittelemalla erilaisia opiskelutekniikoita sekä ohjaamalla ja kannustamalla oppijoita oikeaan suuntaan. Oppilas voi asettaa itselleen yhdessä opettajan kanssa henkilökohtaisia väli- ja lopputavoitteita sekä ehdottaa keinoja oman osaamisensa osoittamiseen.

Toivolanrannan yhtenäiskoulun tavoitteena on, että oppilas oppii peruskoulun aikana tunnistamaan omia vahvuuksiaan ja osaa peruskoulun päättyessä nimetä niitä.

7. Oppimisen ja koulunkäynnin tuki

7.1 Oppimisen edellytyksiä tukevien opetusjärjestelyt

Toivolanrannan yhtenäiskoulussa rakennetaan yhteisesti toimintakulttuuria, jonka ytimessä on oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt. Keskeinen tuen järjestelyitä suunnitteleva ja arvioiva toimielin on pedagogisen tuen ryhmä, joka kokoontuu säännöllisesti. Opettajakunnan kanssa pohditaan yhteisesti pedagogiikkaan, vuorovaikutukseen, oppimisympäristöihin ja opetusmenetelmiin sekä yhteistyöhön liittyviä kysymyksiä. Jokaisella opettajalla on vastuu suunnitella ja toteuttaa opetustaan oppimisen edellytyksiä tukien. Yhteistyötä tehdään sekä aineryhmittäin että luokka-asteittain. Erityisopettajat tarjoavat omaa osaamistaan tarvittaessa. Rehtori johtaa opetusjärjestelyiden tarkoituksenmukaista suunnittelua, toteutusta ja arviointia.

7.2 Ryhmäkohtaisten tukimuotojen toteuttaminen

Oppimisen edellytyksiä tukevista opetusjärjestelyistä ja ryhmäkohtaisista tukimuodoista muodostuu oppimisen tuen kivijalka. Toivolanrannan yhtenäiskoulussa yleistä tukiopetusta ja opetuskielen tukiopetusta toteutetaan joustavasti sekä osana oppitunteja että oppituntien ulkopuolella. Ryhmäkohtaista tukea toteutetaan myös joustavasti ryhmiteltynä pienryhmäopetuksena erillisessä tilassa.

Samanaikais- ja yhteisopettajuus ovat tärkeässä roolissa ryhmäkohtaisen tuen toteuttamisessa. Toivolanrannan yhtenäiskoulussa yhteistyötä tehdään monipuolisesti aineenopettajien, luokanopettajien ja erityisopettajien kesken.

Opettaja vastaa oman opetusryhmänsä ryhmäkohtaisten tukimuotojen toteuttamisesta. Pedagogisen tuen ryhmä suunnittelee ja arvioi ryhmäkohtaisen tuen toteutumista. Rehtori vastaa ryhmäkohtaisten tukimuotojen kokonaisuuden kohdentamisesta tarkoituksenmukaisella tavalla.

7.2.1 Yleinen tukiopetus

Yleinen tukiopetus vahvistaa opetuksen ja kasvatuksen tavoitteiden saavuttamista perusopetuksessa. Yleinen tukiopetus on opittaviin asioihin tutustumista etukäteen tai opitun vahvistamista ja kertaamista. Yleisellä tukiopetuksella pyritään ehkäisemään vaikeuksia ennakolta ja varmistamaan opittavien asioiden ymmärtäminen sekä opintojen eteneminen.

Yleistä tukiopetusta voidaan antaa oppituntien yhteydessä, erillisinä lisätunteina, pienemmässä ryhmässä tai henkilökohtaisena ohjauksena.

7.2.2 Opetuskielen tukiopetus

Opetuskielen tukiopetus kohdistuu ensisijaisesti opetuskielen taidon ja eri tiedonalojen tekstitaitojen vahvistamiseen. Sitä annetaan oppilaille, joilla ei ole riittävästi opetuskielen taitoa perusopetuksen oppimäärän suorittamiseksi. Opetuskielen tukiopetus on kielitietoista opetusta, joka tukee oppilaita eri oppiaineiden tekstien lukemisessa, niiden ymmärtämisessä ja tulkitsemisessä sekä omassa tuottamisessa. Opetus kohdistuu oppiaineen kieleen ja sisältöön samaan aikaan.

Opetuskielen tukiopetusta voidaan antaa oppilaiden työjärjestyksen mukaisten oppituntien aikana samanaikais- ja yhteisopetuksena tai pienemmässä ryhmässä, jolloin opetuskielen tukiopetusta tarvitsevat oppilaat voivat olla eri tilassa toisen opettajan kanssa. Opetusta voidaan antaa myös oppituntien ulkopuolella.

7.2.3 Erityisopettajan antama opetus muun opetuksen yhteydessä

Erityisopettajan antama opetus muun opetuksen yhteydessä järjestetään siten, että se tukee ja täydentää muuta opetusta ja mahdollistaa oppilaiden tarpeiden huomioimisen osana opetusryhmän opetusta. Se on ensisijaisesti ryhmäkohtainen tukimuoto, ja sitä ei kohdenneta yksittäisen oppilaan vaan tietyn oppilasryhmän tai koko opetusryhmän oppimisen tuen tarpeiden mukaisesti. Erityisopettajan antamaan opetukseen muun opetuksen yhteydessä voi liittyä myös erityisopettajan konsultaatiota, joka kohdentuu kyseisen luokan tai ryhmän kanssa toimiville opettajille ja muulle henkilöstölle.

Erityisopettajan antama opetus muun opetuksen yhteydessä voidaan järjestää samanaikais- ja yhteisopetuksena yhdessä opetusryhmää opettavan opettajan kanssa niin, että erityisopettaja työskentelee samassa luokkatilassa tai siirtyy pienemmän ryhmän kanssa toiseen tilaan.

7.3 Oppilaskohtaisten tukitoimien toteuttaminen

Oppilaskohtaisten tukitoimien tarvetta arvioivat oppilasta opettavat opettajat yhteistyössä oppilaan ja huoltajan kanssa. Luokanopettaja- tai ohjaaja vastaa oppimisen tukea koskevan suunnitelman tekemisestä. Suunnitelma tehdään yhteistyössä. Oppilaskohtaisen tuen päätöksen valmistelua johtaa rehtori. Suunnitelman laatimisessa on tarvittaessa mukana myös oppilashuollon henkilöstöä.

Toivolannan yhtenäiskoululla oppilaskohtaisia tukitoimia toteutetaan erilaisissa ryhmissä. Erityisopettaja voi antaa opetusta osittain pienryhmässä ja muun opetuksen yhteydessä säännöllisesti, kun oppilaalla on oppilaskohtaisen tuen päätös. Tällaista tukea oppilas voi saada vain alle puoleen kyseisen oppiaineen tunneista. Mikäli oppilaan tarve on suurempi, hänen opetuksestaan vastaa erityisluokanopettaja pienryhmässä tai erityisluokassa. Erityisluokanopettaja arvioi tällöin oppilaan oppimisen, osaamisen ja työskentelyn joko itse tai yhteistyössä luokan- tai aineenopettajan kanssa. Tarvittaessa oppilaalle järjestetään tulkitsemis- ja avustajapalvelut sekä apuvälineet.

7.4 Pedagogisen tuen ryhmä

Toivolanrannan koulussa toimii pedagogisen tuen ryhmä, joka suunnittelee ja arvioi ryhmäkohtaisen tuen toteutumista. Pedagogisen tuen ryhmään kuuluvat rehtori ja apulaisrehtorit sekä erityisopettajia. Pedagogisen tuen ryhmä kokoontuu tarvittaessa ja kokoonpano määräytyy käsiteltävän asian mukaan.

7.5 Toiminta siirtymävaiheissa ja tiedonsiirtoon liittyvät käytännöt ja vastuut

Oppilaiden siirtyessä ensimmäiselle tai seitsemännelle luokalle tarpeelliset siirtopalaverit pidetään jo edellisenä keväänä. Palaveriin kutsutaan tarpeelliset oppilaan koulunkäyntiin ja tukeen liittyvät henkilöt.

Perusopetuksen päättövaiheessa tiedonsiirto järjestetään opetuksen järjestäjän yhteisesti sopimana ajankohtana.

7.6 Joustava jakso- yhteistyömalli

Seinäjoella on olemassa joustavan jakson toimintamalli koulujen ja lastensuojelulaitosten, ammatillisten perhekotien, perhekuntoutusyksiköiden sekä sijaisperheiden yhteistyöhön oppilaan vastaanottamisessa kouluun. Toimintamalli löytyy Opetustoimen [Aaltonetistä](#).

8. Opiskeluhoolto

Seinäjoen kaupungin opiskeluhooltosuunnitelma esi- ja perusopetukseen sekä lukiokoulutukseen korvaa aiemmat koulukohtaiset opiskeluhooltosuunnitelmat.

9. Kieli ja kulttuuri

Koulu tukee lasten kulttuurillista taustaa mahdollisuuksien mukaan noudattaen valtakunnallista, maakunnallista ja kaupunkikohtaista ohjeistusta.

9.1 Monikielisten opetus

Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus (S2) -oppimäärän mukaan opiskelevat ne oppilaat, joiden äidinkieli ei ole suomi tai joiden suomen kielen taito ei ole kaikilla kielen osa-alueilla äidinkielen tasolla. Perusopetuksen maahanmuuttajaoppilaille on oikeus S2-opetukseen. Koulumme maahanmuuttajaoppilaat saavat S2-opetusta kaupungin linjauksen mukaan.

9.2 Valmistava opetus

Toivolanrannan koululla annetaan valmistavaa opetusta eli valo-opetusta tarpeen mukaan.

10. Kaksikielinen opetus

Toivolanrannan yhtenäiskoulussa ei ole kaksikielistä opetusta.

11. Muu perusopetus

Toivolanrannan koululla ei ole koulukohtaisia täydennyksiä lukuun 11.

12. Valinnaisuus

12.1 Valinnaiset aineet luokilla 1-6

Valinnaiset aineet Vuosiluokilla 4, 5 ja 6 on yksi viikkotunti valinnaista oppiainetta. Valinnaisaineiden suunnittelussa otetaan joustavasti huomioon koulun resurssit ja erityisosaaminen. Valinnaisaineiden vaihtoehtoista oppilaat valitsevat itselleen mieluisimmat vaihtoehdot ja ryhmät muodostetaan koulun resurssien mukaan. Valinnaiset oppikokonaisuudet ovat puolen lukuvuoden mittaisia. Valinnaiset aineet arvioidaan hyväksyty/hylätty.

12.2 Taito- ja taideaineiden (T&T) sekä valinnaisaineiden (VAL) valinnat luokilla 8 ja 9

Yläkoulussa 8. ja 9. luokilla VAL-kursseja tarjotaan joustavasti koulun vahvuuksien ja resurssien mukaan. T&T-valinnaiset kurssit ovat sisällöltään sidoksissa taito- ja taideaineisiin.

Kahdeksannen ja yhdeksannen luokan aikana oppilas opiskelee valinnaisia aineita yhteensä 11 vuosiviikkotuntia (vvt) seuraavasti (ks. taulukko 7):

- 8. lk: 3 vvt T&T kurssi ja 3 vvt VAL-kurssi (yhteensä 6h)
- 9. lk: 2 vvt T&T kurssi ja 3 vvt VAL-kurssi (yhteensä 5h)

	8.Lk (6 vvt)		9.Lk (5 vvt)		Yht. 11vvt
	syys	kevät	syys	kevät	
Pitkävalinta	T&T-valinnaisaine 2vvt		+	2vvt	4vvt
	VAL-valinnaisaine 2vvt		+	2vvt	4vvt
Lyhytvalinta	T&T 1vvt valinnaisaine (2h lukukausi)	VAL- 1vvt valinnaisaine (2h lukukausi)		VAL- 1vvt valinnaisaine (2h lukukausi)	1vvt
					1vvt 1vvt

Taulukko 7 Valinnaisaineiden jakautuminen 8. ja 9. luokilla

8. luokan T&T- ja VAL-valinnat

Valinnaisaineet jaetaan pitkiin ja lyhyisiin valintoihin seuraavasti:

Pitkät valinnat:

- Taito- ja taideaineiden (T&T) kurssit: Oppilas tekee yhden valinnan kahdeksi lukuvuodeksi (8.-9.lk). Oppilas opiskelee tätä oppiainetta kahdeksannen ja yhdeksannen luokan ajan kaksi vuosiviikkotuntia (2 vvt).
- Valinnaisaineiden (VAL) kurssit: Oppilas tekee yhden valinnan kahdeksi vuodeksi. Oppilas opiskelee tätä oppiainetta kahdeksannen ja yhdeksannen luokan ajan kaksi vuosiviikkotuntia (2 vvt). (Tähän rinnastetaan etäespanjan tai muun kielen valinta).

Lyhyet valinnat:

- Yksi T&T-valinta (1 vvt): Oppilas tekee tarjotuista taito- ja taideaineiden kurseista yhden valinnan 8. luokkaa varten. Kurssia opiskellaan 2 vvt syys- tai kevätlukukaudella.
- Yksi VAL-valinta (1 vvt): Oppilas tekee tarjotuista valinnaisaineiden kurseista yhden valinnan 8. luokkaa varten. Kurssia opiskellaan 2 vvt syys- tai kevätlukukaudella.

9. luokan T&T ja VAL valinnat

Pitkät valinnat: Oppilas jatkaa 8. luokalla tekemiään T&T (2vvt) ja VAL (2vvt) valintoja.

Lyhyet valinnat: Oppilas tekee 9. luokkaa varten yhden VAL-valinnan (1 vvt), jota opiskellaan 2 vvt syys- tai kevätlukukaudella.

Valinnaisaineiden arviointi

- T&T -valinnaisen kohdalla jatketaan kyseisen oppiaineen numeerista arviointia eikä siitä anneta erillistä arviota todistukseen. Todistukseen T&T -valinnaisista aineista muodostuu ko. oppiaineen syventävät opinnot, jotka voivat vaikuttaa (korottaa) aineen päättöarvosanaa.
- VAL-aineiden arviointi tapahtuu omana oppiaineenaan siten, että 2 vvt:n kurssit arvioidaan numeerisesti ja alle 2 vvt:n kurssit sanallisesti (*hyväksytyt/hylätyt*). Päätötodistukseen tulee merkintä kokonaistuntimäärästä. Mikäli VAL-kurssi soveltuu jonkin oppiaineen syventäväksi oppinnoksi, se voi vaikuttaa ko. aineen päättöarvosanaan myös korottavasti.
- Jos oppilas muuttaa kesken yläkoulun T&T ja VAL -aineiden valintoja, niin päättöarvosanaksi jää kyseisen aineen viimeisessä arvioinnissa annettu numero.

12.3 Vieraiden kielten vapaaehtoiset ja valinnaiset oppimäärät

Vapaaehtoiset ja valinnaiset kielet ja niiden tavoitteet määräytyvät Seinäjoen kaupungin koulutoimen tarjonnan mukaisesti. Lähtökohtana on, että valinnaista kieltä voidaan tarjota A2- tai B2-oppimääränä. Vapaaehtoisen A-kielen opetus alkaa neljännellä vuosiluokalla ja sen laajuus on 12 vuosiviikkotuntia. B2-kieltä opiskellaan valinnaisena aineena. B2-kielen opetus toteutetaan kahdeksannella ja yhdeksännellä vuosiluokalla ja sen laajuus on neljä vuosiviikkotuntia. Oppilaalla, joka aloittaa A2- tai B2-kielen opiskelun, on oikeus saada opetusta mainitun vaatimustason mukaisesti perusopetuksen loppuun saakka. On muistettava kuitenkin, ettei oppilaan tekemä valinta ei välttämättä toteudu ryhmäkorajoituksen vuoksi.

